

[Tvedegaard.]

mod vore gode Venner Landhaandværkerne, som vi lever i et udmærket Samarbejde — ja, netop *Samarbejde* — med paa saa mange forskellige Omraader. Men lige saa vel som der er et økonomisk Modsætningsforhold mellem de forskellige Landbrugere indbyrdes, mellem dem, der avler Markfrø, Sædefrø for at sælge til dem, der bruger dette Frø, og mellem dem, der fremstiller Smaagrise for at sælge disse til de Landbrugere, der arbejder videre med dem, saaledes er der ogsaa et økonomisk Modsætningsforhold mellem Landhaandværkeren og den Bonde, hvad enten han nu er Husmand, Gaardmand eller større Landmand, som han arbejder for. Men de Skrivelser fra Landboforeningerne, som det paagældende Ministerium havde ønsket, kan under ingen Omstændigheder opfattes som et Angreb paa eller Forfølgelse af Landhaandværkerne. Der har været rettet Forespørgsel til os, og vi har svaret; der er spurgt om, hvorvidt der fandt Misbrug Sted af Organisationsvæsenet i det hele taget. Der er efter min Mening ingen i dette Land, som ikke nærer den Opfattelse, at der i allerhøjeste Grad og paa mange Omraader er sket Misbrug af den Stormagt, som Organisationsvælden efterhaanden er blevet — det var jo ogsaa ganske utænkeligt andet —, og det er netop disse Misbrug, som det foreliggende Lovforslag vender sig imod. Naar Landboforeningerne fik en saadan Forespørgsel fra Ministeriet, maatte de svare, og det tjener, synes jeg, Landboforeningerne til Ære, at de har svaret saa udførligt, som de har, og at de ogsaa i dette Tilfælde har fremdraget ganske konkrete Eksempler, som i langt højere Grad end tænkte Eksempler kan stille Sagen i skarp Belysning. Jeg vil bestemt værgе mig imod den Beskyldning, at det skulde kunne betragtes som et Angreb fra Landboforeningernes, fra Landbrugets, fra Bøndernes Side mod Landhaandværkerne i det hele taget. Desuden var der et Par andre Smaating i det ærede Medlem Hr. Hans Niensens Udtalelser i Gaar, som er forstærket i Dag, og som jeg gerne vil vende mig imod. Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen nævnte i Gaar det Misforhold, han syntes der var mellem Priserne paa Landbrugets Produkter, i dette Tilfælde Hesten, og Priserne for Beslag af Heste. Han sagde, at det var ganske urimeligt at hæfte sig ved, at det skulde koste 10 Kr. at faa en Hest til 2 000—3 000 Kr. beslaaet, og mente, at det var

ikke noget at hænge sig i. Men det er ikke alene Hestebeslag, der er dyre. Der er meget andet. Der slides paa Vognene, paa Rødskaerne og Maskinerne. Det er ikke denne enkelte Ting, det drejer sig om. Jeg vil for øvrigt gerne gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at de 2 000—3 000 Kr., han nævnte man fik for en Hest, var en Pris, der kun eksisterede nogle ganske faa Aar, og denne Pris kom ikke i nær saa høj Grad Landboerne til gode, som man maaske i andre Kredse er tilbøjelig til at mene. Der blev solgt en Del Heste i Krigens første Aar, men ikke til disse høje Priser. Den Gang man kunde opnaa en betydeligt højere Pris end den almindeligt gængse, da Prisen var steget til 1 000 à 2 000 Kr., solgte man de Heste, man kunde undvære; men de Heste, man solgte senere til de endnu højere Priser, var Heste, som man egentlig ikke kunde undvære i sin Bedrift, men som den enkelte fristedes til at lade gaa til de høje Priser, der efterhaanden var kommet. Men det straffede sig. Da Hestene igen skulde tages i Brug, stod man og manglede denne Hest og maatte eventuelt købe igen til endnu højere Pris, saaledes at Bonden i Virkeligheden ikke tog de store Priser, de mange Penge hjem for sine Heste, som man fra forskellige Sider ønsker at regne med.

Formanden: Jeg gør det ærede Medlem opmærksom paa, at dette ligger noget udenfor det foreliggende Lovforslag.

Tvedegaard: Jeg skal tage denne Henstilling til Følge. Med Hensyn til Beslaget skal jeg endnu bemærke, at det jo ikke er en enkelt Gang, man faar en Hest beslaaet, men ca. 12 Gange om Aaret. Og 10 Gange 12 er 120. Hvis man tager en normal Pris for en Hest, vil det vise sig, at Udgifterne til Beslag i Løbet af nogle faa Aar vil være lig dens Pris.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen nævnte, at det kun er faa, der har givet Tilslutning til de Tanker, der ligger til Grund for dette Lovforslag, og at det er blevet sablet ned fra alle Sider. Jeg har prøvet at gennemgaa Betænkningen fra 1928, og det viser sig, at den store Organisation, som Grosserer-Societetets Komité repræsenterer, ganske vist ikke gaar blankt med, men dog har indrømmet, at der kunde være Grundlag for en saadan Lovgivning. Og jeg husker fra en anden Lejlighed, hvorledes denne Formand har sagt: Handelen har jo den Evne altid